

ת"פ 17233/08/18 - אלון אריק נגד מדינת ישראל

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 17233-08-18

02 אוגוסט 2021

לפני:

כב' השופטת שגית דרוקר

המבקש:

אלון אריק
ע"י ב"כ: עו"ד גרדיש

נגד -

המשיבה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד טוניק

החלטה

1. לפניי בקשת הנאשם להורות על זיכוי על פי סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: **חוק סדר הדין הפלילי**)
2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין העסקת עובדים זרים בשם FSHAI ו-TUKLU MAHARATAB ו-TAKILAY (להלן: **העובדים**) העסקה שלא כדין ושלא על פי היתר כדין, עבירות לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(2), וסעיף 1 לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991 (להלן: **חוק עובדים זרים**). כמו כן, כלל כתב האישום עבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי, לפי סעיף 2 (ב)(3) לחוק עובדים זרים.
3. בכתב האישום נטען כי ביום 25.2.18 בשעה 12:10 או בסמוך לכך, במסגרת ביקורת שערכו מפקחי רשות האוכלוסין וההגירה נמצאו 2 עובדים זרים שעבדו בעסק בשם "בית מאפה מזכרת בתיה" שבשד' מנחם בגין 4, מזכרת בתיה. במועד הרלבנטי היה מר אריק אלון, הבעלים, המפעיל והמחזיק באמצעות שותפות לא רשומה של העסק. (להלן: **הנאשם**). עוד צוין, כי העובדים הזרים לא היו במועד הרלוונטי אזרחי ישראל או תושבים בה ולא היה להם היתר לעבוד אצל הנאשם.

הרקע לבקשה

4. ביום 19.5.21 התקיים דיוני הוכחות בו נשמעו עדי המאשימה.
5. בתום שמיעת פרשת התביעה, בקש הנאשם להגיש את הבקשה שבפניי.

טענות הנאשם

6. לטענת הנאשם, לאחר שמיעת פרשת התביעה, גם לו יינתן המשקל המירבי לטענות ולראיות המאשימה, לא יהיה בכך כדי להביא להרשעתו.
7. לטענת הנאשם כתב האישום מתבסס על דו"ח פעולה אחד של עד מס' 2 (מר אריאל טובול), על אף שבמועד האירוע נכחו 4 פקחים. הדו"ח נערך לאחר שעודכן מר טובול על ידי יתר הפקחים כאשר מר טובול עצמו שהה ברכבו ולא נכח במועד בו ברח נתין 2 ועל כן מהווה עדות מפי השמועה. נתין מס' 2 אשר ברח זוהה לאחר מכן טלפונית על פי מס' אשרה ולא על פי טביעת אצבע במערכת הביومترית "אביב" ואף לא נחקר. נוכח אלה אין בדו"ח הפעולה ו/או בפעולת הזיהוי כדי להטיל אחריות פלילית על הנאשם.
8. המאשימה כאמור לא עמדה בנטל העובדתי לא כל שכן ביסוד הנפשי שבעבירה במסגרתו נדרשת מודעות. כעולה מחיקת הנאשם במסגרת חקירתו מיום 5.6.18 העיד האחרון כי אשרות העובדים הזרים הוצגו לו כאשר העובדים נטלו מעת לעת חופש על מנת לחדש אשרות אלה והאחרון בהתאם לעדותו דאג לביטוחים רפואיים לעובדים הזרים.
9. הגשת כתב האישום בעניינו של הנאשם עומדת בניגוד למדיניות הנהוגה בעניין אכיפת עבירות של העסקת נתינים זרים ובניגוד לבג"צ "קו לעובד".

טענות המאשימה

10. המאשימה הפנתה להלכות הפסוקות בע"פ 732/76 **מדינת ישראל נ' כחלון** ובש"פ 4192/97 **חסין נ' מד"י** לעניין משקלן של ראיות התביעה שאינו רלוונטי בשלב זה כאשר בהתאם לפסיקה אף אין לדקדק כחוט השערה ולערך בדיקה מסועפת והוכחת כל פרט שולי וכל יסוד בעובדות כתב האישום ודי בראיות לכאורה באשר ליסודות הרמכזיים של האישום.
11. לטענת המאשימה על פי אמות המידה שנקבעו בפסיקה, לא נופלות הנסיבות דכאן, לגדר אותם מקרים, בהן ניתן לומר כבר בשלב זה, כי זיכוי הנאשם היא התוצאה היחידה האפשרית. הנאשם אינו מכחיש שהיה הבעלים של העסק בו אותרו העובדים הזרים. הנאשם אישר בחקירתו את זהות העובדים כעובדי העסק. לאחר שזיהה תמונתם מסר תלושי שכר העובדים ואישורי ביטוח רפואי לנתין 2. לנאשם אין היתר להעסקת עובדים זרים וקבל את העובדים על פי אשרות שהוצגו לו. הנאשם לא הציג אשרות ולא שלח במועד מאוחר לחקירתו אשרות שמועד פקיעת תוקפם מאוחר למועד הביקורת ו/או בתוקף במועד הביקורת עצמה. באשר לשאלת היסוד הנפשי הנאשם ידע שמדובר בעובדים זרים קבל אלה לעבודה והיה אחראי על ניהולם. הנאשם ידע בדבר חובתו לערוך ביטוח רפואי אולם לא הציג אישור ביטוח רפואי לעובד - נתין 1 לתקופה שמיום 1.3.16 ועד 14.12.16 ומיום 1.1.18 ועד יום 25.2.18. די באמור כדי לחייב הנאשם בהתאם לאמות המידה שנקבעו בפסיקה לבחינת טענה של "אין להשיב לאשמה" להשיב לאשמה שכן בשלב זה אין מקום לבחינת מהימנות הראיות ו/או משקלן.
12. כמו כן, טענה המאשימה כי כתב האישום אינו עומד בסתירה לבג"צ קו לעובד 6312/10 שכן העסקת מסתנן לא תאכף כל עוד הוא מחזיק ברישיון זמני בתוקף מסוג 20 (א)(5) המתיר ל לשהות בישראל. בהיעדר רישיון

שהייה זמני בתוקף לשהות בישראל מסוג זה לא מתקיים התנאי הבסיסי כי השהות עצמה היא כדין.

13. נטען כי די בקיומם של אלה כי המעסיק אינו בעל היתר להעסיק עובד זר והעובדים לא היו בעלי אשרה בתוקף לעבוד בישראל בתחום העיסוק הרלבנטי של המעסיק - כדי לדחות את הבקשה מכח סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי שכן חקירת הנאשם והעדר הצגת מסמכים בתוקף לא רק יוצרים אשמה לכאורה אלא די בהם כדי להרשיע את הנאשם אלא אם יוכיח הנאשם את חפותו.

14. באשר ליסוד הנפשי הנדרש בסוג העבירות בעניין עובדים זרים הינו מודעות כאשר הפסיקה קבעה שאף "עצימת עיניים" היא דרך חלופית להוכחת הידיעה הממשית.

המסגרת הנורמטיבית - טענת "אין להשיב לאשמה"

15. סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 שכותרתו "זיכוי בשל היעדר הוכחה לכאורה" קובע כדלקמן - **"נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה."** הוראה זו מאפשרת זיכוי של נאשם בתום פרשת התביעה ככל שלא הוכחה אשמתו לכאורה.

16. על משמעות ההחלטה כי אין להשיב לאשמה נכתב בספרות כדלקמן - **"אין בראיות שהוגשו לבית המשפט מטעם התביעה כדי לבסס הרשעה אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי. במצב כזה, אין הצדקה לדרוש מן הנאשם להתגונן; שהרי אין לו בפני 'מה' להתגונן, וראוי לזכותו"**. (ראו: ר' י. קדמי על סדר הדין בפלילים, תשס"ג-2003, חלק שני, כרך א', עמ' 1049).

17. בעניין ע"פ 732/76 מד"י - כחלון, פד"י לב (1) 170, נדונה השאלה אימתי התביעה עמדה בחובתה להוכיח אשמה לכאורה של הנאשם וכך נקבע - **"בית המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב האישום. ראיות בסיסיות לענין זה, אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית המשפט העליון בע"פ 28/49 הנ"ל, ראיות במידה, היוצרות אותה מערכת הוכחות ראשונית המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם"**.

18. מהאמור לעיל עולה כי, השאלה אשר יש לבחון הינה האם הניחה המאשימה תשתית ראייתית מספקת על מנת לדחות את טענת הנאשמים כי אין להשיב לאשמה.

19. אשר לתשתית הראייתית הדרושה לצורך דחיית הטענה, קבעה ההלכה הפסוקה כי: **"הלכה היא אם כן, כי די בקיומן של ראיות דלות, ואפילו המדובר רק בחלקים או ב"שברים" של עדות, להוכחת יסודות העבירות המיוחסות, כדי לחייב את הנאשמים להשיב על האשמה. על בית הדין לבחון האם הצליחה התביעה להקים מערך ראיות ראשוני, אף אם דל, תוך בידוד הראיות המפלילות והחומר שהובא לחובת הנאשם מאחרות. על מנת לזכות את הנאשמים בשלב זה, נדרש כי אף אם כל החומר שהובא לחובתם יזכה במלוא האמון והמשקל, לא יהא בו כדי לבסס הרשעה בעבירות המיוחסות, ומשכך אין לנאשמים מפני מה שיתגוננו. סבורני כי בענייננו, עלה בידי המאשימה להציג מערכת הוכחה ראשונית**

הנדרשת על מנת לחייב את הנאשמים להשיב לאשמה" (ת"פ (י-ם) 237/07 מדינת ישראל - משרד התמ"ת נ' ידי פז מאגרים בע"מ, מיום 12.5.09).

20. הנה כי כן, בהתאם להלכה על המאשימה להביא מערך ראיות ראשוני ולו דל, להוכחת אשמת הנאשם.
21. נוסף על האמור לעיל, בשלב דיוני זה אין בית הדין שוקל שיקולי מהימנות עדים והראיות אשר הובאו בפניו, כל שיבחן הוא: **"בהנחה שכל החומר שהובא בפניו לחובת הנאשם יזכה במלוא האמון והמשקל - האם יהיה בו כדי לבסס ההרשעה בעבירה המיוחסת לנאשם"** (ראו: י. קדמי בספרו עמ' 1053).
22. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ובחנתי את כלל המוצגים, שוכנעתי כי ברמה הלכאורית ונכון לשלב זה של ההליך, לא הוכח כי ראיות התביעה אינן מבססות לכאורה את אשמת הנאשם ולא מצאתי כי יש בטענות שהעלה הנאשם בשלב זה כדי להוביל למסקנה כי אינו נדרש להשיב לאשמה. להלן אפרט את נימוקי החלטתי.
23. על פי תיאור המקרה רשימת העובדים (מא/3) דו"ח הפעולה (מא/2) וחקירת הנאשם (מא/5) ביום 25.2.18 נמצאו 2 עובדים זרים במטבח בבית עסק המכונה "שיבולת השרון" המצוי ברחוב מנחם בגין 4 מזכרת בתיה. הנאשם היה בתקופה הרלוונטית בעלי העסק והיה אחראי לטענתו על העובדים הזרים. באשר ליסוד העובדתי של העבירה, יש לקבוע כי המאשימה הציגה ראיות לכאורה בעניין זה. בתשובתו לאישום הודה הנאשם בהעסקת העובדים הזרים. בתשובתו הודה הנאשם שמדובר בעובדים זרים כאשר הנאשם שימש כבעלי העסק בתקופה הרלבנטית והודה כי היה אחראי על עובדים זרים בעסק בתקופה הרלבנטית.
24. אף כי די היה בתשובת הנאשם - שהודה בהעסקת העובדים הזרים - להוות ראיה לכאורה להוכחת היסוד העובדתי של העסקת העובדים הזרים הרי שהמאשימה הציגה ראיות נוספות בעניין זה. כך למשל הוצגו תלושי שכר שהופסקו לעובדים.
25. המאשימה גם הציגה ראיות לכאורה לכך שלעובדים הזרים לא היה רישיון לעבוד בעסק וכי לא היה לעסק היתר להעסיק את העובדים. די בכל אלה להביא למסקנה כי המאשימה הציגה ראיות לכאורה - ולו דלות - לכך שהעסקת העובדים הזרים הייתה טעונה רישיון והיתר, כי אותם עובדים עבדו בעסק וכי לעסק לא היה היתר להסיקם ולא היה לעובדים רישיון לעבוד בעסק.
26. בהתייחס לטענת הנאשם כי מא/2 הנושא את הכותרת "דו"ח פעולה" לא נערך על ידי מי ששהה במקום בעת הפנייה הראשונה לעובדים הזרים אלא ערך את הדו"ח על פי עובדות שמסרו פקחים אחרים שנכחו באירוע ועל כן לא ניתן לקשרו לאירוע, הרי שטענות אלה שמורות לנאשם בהמשך ההליך. מבלי לגרוע מהאמור, אציין שמפקח רשות האוכלוסין, מר אריאל טובול, החתום על המסמך, העיד בפניי כי **"מדובר באותו אירוע ובאותו מקרה"** על פי דו"ח הפעולה המפקח שהה ברכב עת נצפו על ידו ועל ידי יתר הצוות 2 העובדים הזרים במטבח. באשר ליתר הטענות המתייחסות לדו"ח ומשקלן כאמור, בדחיית בקשת הנאשם אין לקבוע באשר לשאלה האם יש להרשיעו אם לאו. נטל השכנוע עדיין מוטל על המאשימה. הטענות שהועלו בהקשר לאמור הינו מעבר לשאלת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמה.
27. כאמור, שאר טענות הנאשם הן טענות עובדתיות ולא ניתן לקבוע בשלב זה, רק על יסוד ראיות התביעה, כי לא הוכחה אפילו עצימת עיניים מצד הנאשם מעת שלא הוצג בפניי אישור שהייה ו/או העסקה בתוקף על ידי

הנאשם הרי שלא ניתן לקבוע כעת שהייתה מודעות בפועל להיעדר אלה, או חשד סובייקטיבי אלא שהדבר מראה כי יש לאפשר לנאשם להציג ראיותיו בעניין זה.

28. מבלי לגרוע מהאמור, הנאשם זמן לחקירה התייצב ואישר במסגרת חקירתו (מא/5) את העובדות בכתב האישום היותו בעל העסק, היעדר היתר העסקה, אישר העסקת העובדים הזרים על פי שמותיהם, מסר תלושי שכר של העובדים לא הציג אישורי העסקה כדן, לא הציג אשורות שהייה כדן לתקופה בה נערכה הביקורת כי אם למועד קודם למועד זה לא בזמן החקירה ואף לא בשלב מאוחר יותר. כמו כן, לא הוצג ביטוח רפואי תקף לנתינים נכון למועד הביקורת 25.2.18. כאמור הנאשם הודה שהעסיק את העובדים הזרים ללא היתר ולא הציג אשורות שהייה כדן למועד הרלבנטי לא בעת חקירתו ואף לא בשלב מאוחר יותר. הנאשם לא מסר גרסה אחרת בעניין זה, היתר העסקה כדן ו/או אשורות שהייה בתוקף במועד הביקורת ו/או ביטוח רפואי תקף למועד הביקורת ביום 25.2.18.

29. לאור כל האמור לעיל, אני סבורה כי ראיות אלו הן בעלות משקל ראייתי לכאורי כנגד טענת הנאשם וכי המאשימה עמדה בנטל ההוכחה הראשוני המוטל עליה לצורך הוכחה לכאורה של יסודות העבירה באופן שעל הנאשם להשיב לאשמה.

30. כאמור, טענות בהקשר של נזק ראייתי כתוצאה מאי מילוי דו"ח פעולה על ידי כל החוקרים ו/או חוקרים שחזו בנתי 2 בורח ו/או אי ביצוע פעולות חקירה מספקות, בשלב זה מבלי לקבוע מסמרות הרי שהשלב המתאים להכריע בטענות אלה הינו לאחר שלב הסיכומים ולאחר שמלוא התמונה העובדתית תונח בפני בית הדין על כן, טענות אלה יישקלו בשלב הכרעת הדין והטיעונים לעונש.

31. סוף דבר - הבקשה לזיכוי של הנאשם בהתאם להוראות סעיף 158 לחוק הסדר הדין הפלילי, נדחית.

32. 41.

32. המזכירות תזמן הצדדים לשמיעת פרשת ההגנה ועדי הנאשם ביום 4.11.21 בשעה 09:00.

ניתנה היום, כ"ד אב תשפ"א, (02 אוגוסט 2021), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.